

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Benedictus Deus, Bened. xi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

zenta eis tanquam veritati contraria propria vo-
cis oraculo, asseueratione constanti publicè de-
beat reuocare: quod se facturum dicitur magister
Ioannes efficaciter repromisit. Dat. Auinione
viij. Calen. Augusti. Pōtificatus nostri anno V.

*Extravagans Domini Benedicti, de vi-
sione beatorum.*

Dannat multos errores de visione beatorum.

BENEDICTVS, Episcopus, ser-
uus seruorum Dei ad perpetuā rei me-
moriā. Benedictus Deus in donis suis,
& sanctus in omnibus operib. suis, qui
sacrosanctam Romanam, Catholicā, & Aposto-
licam Ecclesiam, quam vt vineam plantauit dex-
tera sua, quamque vt præcipuam in Ecclesiarum
omnium caput erexit, vt victricem, & dicte Do-
mino ad Petrum: Tu es Petrus, & super hanc pe-
tram ædificabo Ecclesiam meā: sua miseratione
non deserit, sed per beatos Apostolos suos, præci-
puè Petrum, & Paulū singulares eiusdem Ecce-
lesie defensores, pia benignitate, & continua pieta-
te custodit: quatenus eisdem rectoribus guberna-
ta, in se stabilis maneat, fundata supra firmā pe-
tram, omnesque Christianæ fidei cultores illi obe-
diant, illi pareāt, illi intentēdant, sub illius magi-
sterio degant, sub eius disciplina, & correctione
consistant; Non in illa dogmatizetur improuidū
inseuerat incautum, in fide temerarium ingera-
tur: Sicque declinent homines à malo, & faciant
bonum, ambulent per vias rectas, & ad meliora
per sancta desideria proficiscantur: sperent iusto-
rum propinquas æternæ vitæ retributiones, timeāt
malorum inferni calamitates non remotas: Nam
scriptum est: Ecce venio cito, & merces mea me-
cum est, reddere unicuique iuxta opera sua. Quod
si secus à quoquam fuerit attēdatur, id protinus
sua auctoritate, pennis etiam adiectis, prout expe-
dire viderit, proruis euellat. Pro qua, vt in seip-
sa se habens alios informaret, passionis suæ tempo-
re Saluator Noster Iesus Christus patrē exorati-
se perhibetur dicens Simon, ecce Satanas expe-
tuit uos vt cribraret sicut triticum: Ego autem
pro te rogavi, vt non deficiat fides tua, & tu ali-
quando conuersus, cōfirma fratres tuos. Sane du-
dum tēpore felicis recordationis Ioannis XXII.
prædecessoris nostri, inter nōnullos etiam Theo-
logicæ facultatis magistros, super visione anima-
rum iustorum hominum post mortem suam, in
quibus nihil erat purgabile, cum de hoc sæculo
decesserunt, vel si fuerat, iā purgatum fuerat ex-
toto: an diuinam essentiam videant ante corporū
suorum resumptionem, & iudicium generale. Et
super nōnullis alijs orta materia quæstionis, ipso-
rum aliqui negatiuam, aliqui affirmatiuam, alij
vero secundum suas imaginationes, de visione di-
uinæ essentia ab animabus huiusmodi, diuersa,
& diuersimodè ostendere nitebantur: prout ex
dictis & scriptis ipsorū noleatur apparere; super
reiectis vero suis concertationibus, quas hic cau-
sa breuitatis omittimus, quia ita ex nostris deter-

Aminationibus inter se etiam decidebant. Cum-
que idem prædecessor noster, ad quem prædicto-
rum determinatio pertinebat, ad decisionē con-
certationum huiusmodi se pararet, in suo confi-
torio publico, tam fratribus suis Sanctæ Roma-
næ Ecclesie Cardinalibus, de quorum numero
tūc eramus, quam prælatis, & magistris in Theo-
logia, qui multi aderant præsentibus iniungēdo di-
strictius, & mandando, vt super materia de visio-
ne prædicta, quando requirerentur ab eo, delibe-
rate vnusquisque diceret quod sciret. Tamē mor-
te præuentus, sicut Domino placuit, perficere il-
lud nequirit. Defuncto itaque prædecessore præ-
fato, nos diuina dignatione ad apicē summi Apo-
stolatus assumpti, diligentius attendentes, quan-
ta ex præmissis eorum concertationibus non so-
lutus, animarum imminerent & pericula, quanta
exinde possent & scandala suboriri, vt ipsorū ve-
ricitas pereat, & veritatis soliditas innotescat: habi-
ta prius super prædictis sollicita examinatione, &
diligenti deliberatione cum fratribus nostris dic-
tæ Romanæ ecclesie Cardinalibus, de ipsorum
fratrum consilio, hac in perpetuum valitura con-
suetudine, auctoritate Apostolica diffinimus, qd
secundum communem Dei ordinationem, ani-
mas sanctorum omnium, qui de hoc mundo ante
Domini Nostri Iesu Christi passionem dece-
serunt: nec non sanctorum Apostolorum, Martyrū
Cōfessorum, Virginum, & aliorum fidelium de
sanctorum post sacramentum baptismi ab eis su-
scēptum, in quibus nihil purgabile fuit, quando
decesserunt, nec erit quando decedent etiam in
futurum, vel si tunc erit aliquid purgabile in eis-
dem, tamen post mortē suā purgauerint: & atque
animæ puerorum eodem Christi baptismate re-
natorum, & baptizandorum, dum fuerint bap-
tizati, ante vsū liberi arbitrii decedentium, mox
post mortem suam, & purgationē præfatā in illis
qui purgatione huiusmodi indigebant, etiam an-
te resumptionem suorum corporum, & iudicium
generale, post ascensionem Saluatoris Domini
Nostri Iesu Christi in cælum, fuerunt, sunt, &
erunt in cælo cælorum regno, & Paradiso cæle-
sti cum Christo sanctorum angelorū cōsortio ag-
gregata, ac post Domini & Iesu passionē, & mor-
tem viderunt, & vident, & videbunt diuinā es-
sentia immedatē, se bene, clarē, & apertē eis & ostē-
dentē, quodque sic videntes eadem diuina essentia
perfruantur: Necnon quod tali uisione, & frui-
tione eorū animæ, qui iam deceaserunt, sunt verē
beata, & habēt vitā, & requiem æternā, & etiā
illorum, qui postea decedent, eandē diuinā vide-
bunt essentia, ipsaq; perfruentur ante iudicium
generale, ac quod visio huiusmodi eiusq; fructus
actum & fidei, & spei in eis euacuat, prout fides &
spes propriè Theologicæ sunt virtutes. Quodque
postquam inchoata fuerit vel erit talis intuitiua,
& facielis visio, et fruitio in eisdem, eiusdem ui-
sio, & fruitio sine aliqua intermissione, & seu eua-
cuatione prædictæ uisionis, & fruitionis cōtinua
ta existet, & continuabitur usque ad finale iudi-
cium, & extunc usque in sempiternum.

Diffinimus insuper, quod secundum Dei or-
dinatio-

† al. diffide-
bant.

† al. imminēt
† al. possunt.
† al. ut ipso-
rum veritas
pateat.

† al. purga-
bunt.

† al. Christi.
† al. illis.

† al. & om-
niū illorum.

† al. virtutē.

† al. interci-
sione.

† al. existit.

† al. & verita-
tem.
Matth. 16.

Apoc. 22.

dinationem communem, anime decedentium in actuali peccato mortali, mox post mortem suam ad inferna descendunt, ubi penis infernalibus cruciantur: & quod nihilominus in die iudicij omnes homines ante tribunal Christi cum suis corporibus comparebunt, redditori de factis proprijs rationem, ut accipiat unusquisque propria corporis, prout gessit, siue bonum, siue malum.

Decernentes predictas nostras definitiones seu determinationes, & ipsarum singulas ab omnibus fidelibus esse tenendas. Quicumque autem deinceps predictarum nostrarum definitionum seu determinationum, ac singularum ipsarum contrarium scienter & pertinaciter tenere, conferre predicare, docere, aut defendere, verbo vel scripto presumpserit, contra eum sicut contra hareticum modo debito procedatur. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostrae constitutionis, &c. Datum Avinionae iiii. Calen. Februarij, Pontificatus nostri anno secundo.

COMMENT. XXI.

Benedictus Episcopus. *Alfonsus Castrus li. 3. aduersus haereses, verbo, Beatitudo. haeresis 6. & Bartholomaeus Medina apud Sanctum Thomam 1. 2. q. 4. art. 5. & alij plerique, hanc extrauagantem tribuunt Benedicto Papa eius nominis Vndecimo. Item in Directorio Barciouen. impresso, cuius lectio nunc in Priori editione sumus sequuti, Benedicto Vndecimo tribuebatur, id tamen ita esse non potest, nam cum in hac extrauaganti fiat mentio Ioannis XXII. qui post Benedictum Vndecimum Pontificatum gessit, nullo modo potuit Benedictus Vndecimus eius meminisse Pontificis, qui nondum Pontifex factus fuerat. Quod autem Benedictus Vndecimus antecesserit Ioannem XXII. manifestum est ex catalogo, serie, seu Romanorum Pontificum Chronologia, unde apparet Benedicto Vndecimo successisse Clementem V. Clementi Ioannem XVII. huic vero Benedicto Duodecimum anno Domini 1334. Quare omnino dicendum videtur hoc scriptum Benedicto Duodecimo esse: quod etiam ex verbis rescripti constare potest, ubi post longam mentionem factam a Benedicto de Ioanne XXII. subditur ita: Defuncto itaque praedecessore praefato, nos diuina dignatione ad apicem summi Apostolatus assumpti, &c. Manifestum est autem Ioanni XXII. immediate in Pontificatum successisse Benedicto Duodecimo. Dominicus etiam Sotus lib. 4. Sent. dist. 45. q. 1. ar. 3. concl. 3. Benedicto Duodecimo tribuit, quamuis perperam ibi dicatur, hanc extrauagantem incipere, Animas purgatas. cum incipiat. Benedictus Deus.*

Referunt eam praeter Eymericum hic, *Alfonsus Castrus praecitato loco, & Marsilius lib. 4. Senten. q. 13. art. 3. & alij.*

Iam Eymericus ideo retulit, quia haereticus in ea declaratur, qui auderet asserere scienter aliquid contra quam hic statuitur, ac definiatur de visione beatorum & punitione damnatorum.

Edita vero fuit anno secundo Pontificatus Sanctissimi Domini Benedicti Duodecimi, qui incidit in annum 1335. ut ex serie et chronologia annorum Pontifi-

corum colligi non obscure potest, ad componendas & sedandas quaestiones controuersas de uisione beatifica animarum beatarum, & nonnullis alijs, quae multo & frequenti litteratorum conflictu agitabantur.

Primum itaque catholicum dogma, quod hic definitur, tale est: *Post Ascensionem Saluatoris Domini nostri Iesu Christi in Caelum Anima sanctorum, in quibus vel nihil erat purgandum cum decesserunt, nec erit quando decedent in futurum, vel si tunc erit aliquid purgandum, post mortem tamen purgabunt; item anima puerorum baptizatorum, qui iam decesserunt, aut baptizandorum in posterum & decedentium ante usum liberi arbitrij, mox ut decesserint ante resurrectionem corporum & iudicium generale, recipiuntur in Caelum & diuinam essentiam clara uisione intuentur.*

Alterum dogma est *Anima decedentium in actu peccati mortali, mox post mortem suam ad inferna descendunt, ubi penis infernalibus cruciantur.*

Olim controuersum fuit, num anima sanctorum usque ad diem iudicij Deum uiderent, & diuina uisione fruuntur, cum multi insignes uiri & doctri- na & sanctitate clari tenere uiderentur, eas nec uiderent, nec frui usque ad diem iudicij, donec receptis corporibus una cum illis diuina beatitudine perfuerint: nam Ireneus, Iustinus Martyr, Tertullianus, Iulianus Romanus, Origenes, Ambrosius, Chrysostomus, Augustinus, Lactantius, Victorinus, Prudentius, Theodoretus, Aretas, Oecumenius, Theopbilactus, & Euthymius, huius referuntur fuisse sententiae, ut commemorantur Castrus, & Medina praecitatis locis, & Sotus lib. 4. Sent. dist. 45. q. 1. art. 3.

Ceterum neque hi, neque alij eiusdem opinionis sectatores, in ea re haereticis, aut de haeresi suspecti dici possunt, etiam si contra veram sententiam senserint, antequam per Ecclesiam esset definitum, quid in tanta controuersia tenendum ac credendum foret, iuxta ueram & communem sententiam Sancti Thomae, & Caietani, par. 1. q. 33. art. 4. de qua diximus copiose supra commentario 1. huius 2. par. super c. Dubius, de haeret. quare impune & citra haeresis notam potuerint eo tempore quamlibet partem sequi. At post Ecclesiae declarationem non licet absque crimine haeresis (ut hic dicitur) contrarij scienter & pertinaciter tenere, conferre, predicare, docere aut defendere.

Nec defuerunt etiam uiri graues & sanctitate & eruditione insignes, qui iam olim hoc ipsum non obscure professi sunt, quod Dominus Benedictus Duodecimus hic declarauit: nam uidetur Augustinus, Ambrosius, & Chrysostomus, alijs in locis, & Hieronymus, Gregorius et alij, ut praecitati referunt, aperitissime hanc catholicam sententiam sunt amplexi. Et Innocentius Papa III. in c. Maiores, §. caute tamē extra de baptis. & eius effect. idem statuere uidebatur, dicens: *Quoniam etiam originalis culpa remittitur per circumcisionis mysterium & donatio nis periculum uitabatur, non tamē perueniebatur ad Regnum caelorum, quod usque ad mortem Christi fuit omnibus oblatum: Sed per sacramentum baptismi Christi sanguine rubricati culpa remittitur, uitatur periculum, & ad regnum caelorum et peruenitur, cuius ianuam Christi sanguis fidelibus suis misericorditer reseruit.* haec Innocentius.

Idem

idē Innocentius tertius (vt mibi videtur) in Apo-
 stolica, extra de presbytero non baptizato, eadē nō
 obscure definire ac stabilire videtur sententiā in hęc
 verba: Inquisitioni tuę taliter respondemus, pres-
 byterum, quem sine vnda baptismatis extremū
 diē clausisse significasti: quia in sanctę matris Ec-
 clesię fide, & Christi nominis confessione perfe-
 ueravit, ab originali peccato solutum, & cęlestis
 patrię gaudū esse adeptū asserimus incūctāter.

Post hęc Benedictus in hac extrauaganti lōge
 uberiorē et expressiorem definitionem edidit: quam
 etiam cōcilium generale octauum seu Florentinum
 sub Eugenio IIII. celebratum, sessio. ult. circa finem
 anno Domini 1439. clarē et aperte tradidit his uer-
 bis: Definimus illorum animas, qui post baptil-
 ma susceptum, nullam omnino peccati maculā
 incurrerūt, illas etiam, quę post contractam pec-
 cati maculam, vel in suis corporibus, vel eisdem
 exuta corporibus, (prout superius dictum est)

A sunt purgate, in cęlū mox recipi, & intueri clarē
 ipsū Deū trinum, & vnū, sicuti est, meritorū tñ
 diuersitate alium alio perfectius, illorum autem
 animas, qui in actuali mortali peccato vel solo
 originali decedūt, mox in infernū descēdere, pę-
 nis tamen dispartibus puniēdas. *hactenus cōcilium.*

A itque ex his consequitur, Gręcos & Armenos
 nunc potissimum post has Ecclesię definitiones vel
 ex hoc solo hereticos esse, qui asserunt, animas defun-
 ctorum suis corporibus exutas, non habere pęnam
 vel gloriam vsque ad diem iudicij, quos refert &
 consulat egregiē Guido Carmelita in summa de hęc
 resibus titu. de hęcresibus Gręcorum, cap. 7. &
 tit. de hęcresibus Armenorum cap. 5.

B Ex hac extrauaganti Nicolaus Emyericus, infra
 in hac 2. p. q. 8. ver. In extrauaganti autem. duo
 decim hęcreses damnatas subtiliter colligit, & toti-
 dem inde catholicas veritates illis hęcresibus con-
 trarias comprobari verissimē admonet.

LITTERÆ DECEM APOSTOLICÆ

Diuersorum Pontificum Summorum,

In quibus magna & multa priuilegia Inquisitoribus cenceduntur,
 & quamplura dubia ad Inquisitionis officium
 pertinentia, dissoluuntur.

Urbanus IIII. ad Inquisitores.

Multa Inquisitorib. priuilegia cōceduntur, et ple-
 raque alia declarantur, quę ad eorū officij spectant.

Urbanus Episcopus seruus seruorū
 Dei, Dilectis filiis Fratribus ordi-
 nis Prędicatorum Inquisitoribus
 hereticę prauitatis, in regno, & do-
 minio charissimi Christo filij no-
 stri Regis Aragonum deputatis, auctoritate Apo-
 stolica & in posterum deputandis, Salutem, &
 Apostolicam benedictionem.

Prę cunctis nostrę mentis desiderabilibus
 catholica incrementum fidei affectantes, nimio
 vtiq; dolore replemur, cum audimus aliquos,
 vel sentimus ad illius deprehensionem quacuq;
 malignitate satagere, vel damnabilibus ipsam
 deprauando reprehensionibus, aut detractioni-
 bus ei abrogabilibus derogando, seu commentis
 eandem mendacibus peruertendo, ad quorum
 iniqua conterenda molimur, eō animosius aspi-
 ramus, quō in animarum stragē perniciosius eos
 agnosimus cōspirare. Sanē, vt accepimus, in ali-
 quibus partibus regni & dominij charissimi in
 Christo filij nostri illustris regis Aragonū, adeo
 infidelitatis error inualuit, quod ibi quampluri-
 mi à via veritatis prorsus auersi, eūtes per deū
 falsitatis, pestiferas ad concutiēdum orthodoxę
 murum fidei machinas construxerūt, molientes
 ipsum fallacium argumentationum impulsibus

C demoliari. Verū licet vbilibet sedis Apostolica
 diligentia cōtra talium dolosam astutiā, ne dif-
 fusius huiusmodi serpat morbus, remedium libe-
 ter adhibeat opportunum; in prædictis tamen
 partibus cupientes anxie, vt negotium fidei iugi
 profectu, elisis omni ferroribus conualescat, vi-
 gilare ad hęc per nos & alios eo studemus arte
 tius; quo prædictum Regem feruentiorem senti-
 mus ad idem negotium efficaciter promouēdū.
 Prouidimus igitur ibidem ad præfens personas
 aliquas circumspēctas, pro tanto negotio de puta-
 ri quarū honesta conuersatio exemplū tribuat
 puritatis, & doctrinā fundat erudita labia salu-
 tarē, vt sacro ipsarū ministerio præfate partes ab
 huiusmodi contagijs expurgentur. Vt aut in qui-
 sitionis officij contra hereticos in præfatis par-
 tibus possit efficacius adimpleri, discretioni ue-
 strę per Apostolica scripta mandamus, in remif-
 sionem vobis peccatorum iniūgentes, quatenus
 in charitate Dei hominū timore postposito, vir-
 tutem spiritus induentes ex alto, prædictum offi-
 cium in dictis partibus simul vel separatim aut
 singulariter, prout negotij vtilitas suadebit, ad ex-
 tirpadam de ipsis partibus hereticam prauitatē,
 sub spe mercedis aternę sic efficaciter prosequi
 & exequi studeatis, vt per sollicitudinis vestrę
 prudentiam, de partibus ipsis radix iniquitatis hæ-
 reticę succidatur: & vinea Domini exterminatis
 vulpeculis, quę peruersis moribus demoliūt
 eandem, fructus afferat catholica puritatis.

I Si

Edito anno
 Domini 1461.

al. desideris

al. quilibet

† omnibus.

† al. pietatis.

† al. negotij.

† Concordat
 textus in ca.
 Vt officium
 de hęc. li. 6.